

De GESCHIEDENIS van de WERELD

TEKST VAN J. SCHOONJANS

TEKENINGEN VAN L. EN F. FUNCKEN

DE ANGLIKAANSE KERK

WANNEER men van Oostende of Calais komt en voor de eerste keer te Dover ontscheept, heeft men de indruk na een, nochtans korte, zeereis in een ver land te komen, in een land waar alles nieuw is en waar alles uitleg vraagt. In de abdij en in de katedraal van Canterbury voelt men zich erg vreemd en wanneer wij, bewoners van het vasteland, het verslag lezen over de kroning van een Engelse koning of koningin, schudden we toch even het hoofd.

1. — MARIA TUDOR

TOEN de kleine Edward VI in 1553 stierf, kwam de Engelse troon toe aan de oudste dochter van Hendrik VIII, Maria I Tudor. Zij was 37 jaar. Haar Spaanse moeder had haar een streng katolieke opvoeding gegeven. Zij zou huwen met haar kozijn Philips II (zoon van keizer Karel), koning van Spanje. Maria was energiek en werkzaam en vastbesloten het katolicisme in haar koninkrijk in ere te herstellen.

2. — JANE GREY

VREZEND dat zijn halfzuster het katolicisme opnieuw zou invoeren, had de jonge koning Edward VI als erfgenaam een van zijn nichten, nl. Jane Grey aangeduid. Zij was slechts zeventien jaar oud en, alhoewel gehuwd, mocht zij omwille van haar jeugdige leeftijd niet zelfstandig regeren. Zij aarzelde en zei: « Als ik de troon zie, zie ik het schavot er achter. » Zij kon de koningskroon slechts twee weken behouden, werd door Maria Tudor ter dood veroordeeld en onthoofd. Er volgden nog vele executies en het is daarom dat Maria Tudor de « bloedige Mary » werd genoemd.

3. — WEINIG VREUGDE

MARIA TUDOR imposeerde haar onderdanen dus het katoliek geloof. Ze werd echter niet geliefd en had weinig vreugde aan haar leven. Haar man zag ze slechts zelden en deze kon in de ogen van de Engelsen niets goeds verrichten. Ten gevolge van haar bondgenootschap met Spanje, was Maria Tudor in oorlog met Frankrijk en verloor ze Calais. Ze stierf van verdriet en haar laatste woorden waren: « Indien u mijn hart opent, ziet u daarin Calais gegrift staan. »

4. — ELIZABETH

HET was in het jaar 1558. Elizabeth, dochter van Hendrik VIII en Anna Boleyn, was nu de erfgename van de Engelse kroon. De katolieken zeiden dat zij een onwettige dochter was. Ze was groot, bleek, had ros haar. Ze was koket en met haar ministers sprong ze niet altijd op zachtzinnige wijze om. Ze had een scherp verstand en ze was praktisch en realistisch. De Engelsen noemden haar de vrolijke koningin, « The merry queen ».

5. — HAAR REGERING

IN 1563 voerde Elizabeth de Hervorming definitief door. Ze drong de Engelsen een gemengde godsdienst, de Anglikaanse godsdienst, op. Deze moest iedereen bevredigen: puriteinse dogma's dus scheuring met Rome, liturgische ritus en klederen blijven katoliek want de Engelsen houden van feestvertoon. Ook de katolieke hiërarchie bleef behouden: bisschoppen, kanunniken, pastoors, onderpastoors met mijter, staf, mantel en koorhemd. Waarom? Omdat de bisschoppen en dit te beginnen met de priemaat, de aartsbischop van Canterbury, zouden benoemd worden door de vorsten en de gewillige instrumenten van hun autoriteit zouden zijn. Langs hen om zouden de vorsten ook over het geweten van hun onderdanen heersen.